

**UCHWAŁA NR XXIII/146/16
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 30 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Jasionce w Zespole Szkół Publicznych w ramach konkursu nr RPPK.09.02.00-IP.01-18-008/16 o dofinansowanie projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje *„Diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Jasionce w Zespole Szkół Publicznych”*, w ramach konkursu nr RPPK.09.02.00-IP.01-18-008/16 o dofinansowanie projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia ogólnego, która stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dziędzic

Załącznik Nr 1
do Uchwały Rady Miejskiej w Dukli
Nr XXIII/146/16
z dnia 30 maja 2016 r.

DIAGNOZA

potrzeb w zakresie wsparcia

edukacyjnego uczniów, nauczycieli

oraz

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

W JASIONCE W ZESPOLE SZKÓŁ

PUBLICZNYCH

JASIONKA, 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Sylwetka szkoły	7
2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły	7
2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła	7
2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania	8
2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole	9
2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły	9
3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły	12
3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów	13
3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów ..	15
4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia	21
4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic	21
4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015... ..	21
4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III	23
4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI	24
4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic	27
4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych	28
4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016	34
4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych	38
4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcenie nauczycieli	40
4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne	42
4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia	45
Spis tabel	49
Spis wykresów	50

1. Wprowadzenie

Cel i zakres diagnozy:

Celem ogólnym diagnozy było określenie **potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Jasionce.**

Cele szczegółowe obejmowały:

- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN,
- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN, niezbędne do osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych*¹
- ✓ określenie zapotrzebowania na doszkąlanie nauczycieli.
- ✓ określenie zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne (w podziale na zajęcia: wyrównawcze i rozwijające),
- ✓ określenie kierunków działania w zakresie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zakres diagnozy obejmuje:

- 1) ocenę stanu infrastruktury dydaktycznej Szkoły pod kątem realizacji kształcenia, w szczególności w obszarze przyrody oraz TIK,
- 2) analizę wyników osiąganych przez uczniów i uczennice,
- 3) analizę zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno – przyrodniczych, językowych i informatycznych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy,
- 4) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe,
- 5) rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia dla uczniów i uczennic, nauczycieli oraz Szkoły w zakresie zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych.

---

¹ Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014 – 2020, Warszawa, 2 czerwca 2015 r., Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych, s. 29-31.

Zespół opracowujący diagnozę:

Diagnoza została opracowana przez zespół nauczycieli powołany przez Dyrektorkę Szkoły **mgr**

DANUTĘ CIUŁA i pracujący pod jej nadzorem:

- mgr Anna Sygnarska,
- mgr Ewa Rędowicz,
- mgr Jerzy Jakięła.

Narzędzia i metody wykorzystywane do przygotowania diagnozy:

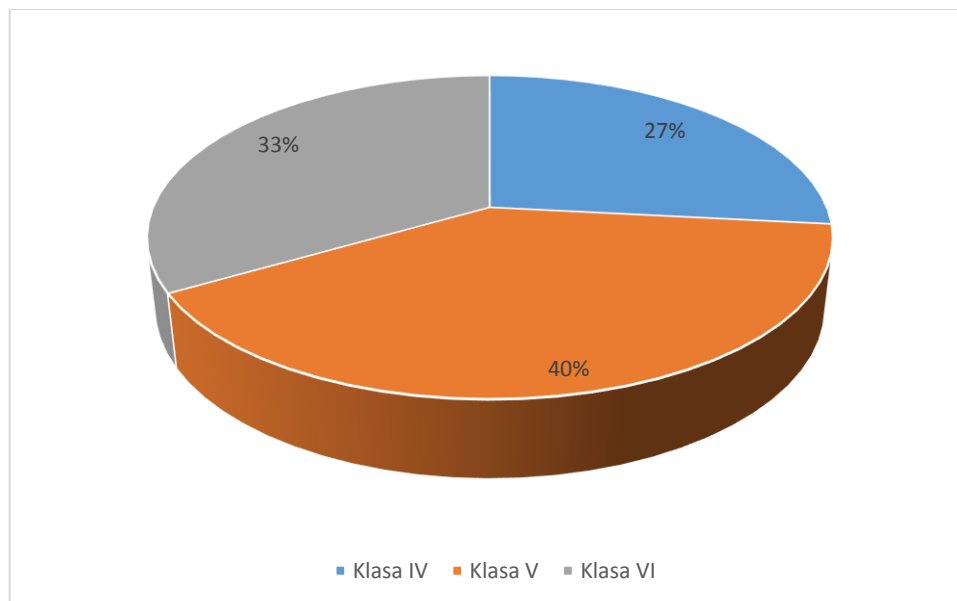
W celu przygotowania niniejszej diagnozy przeprowadzono:

- analizę danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystującą przede wszystkim dokumenty opracowane w Szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- badania ankietowe, które zostały zrealizowane w okresie 15.04.2016 – 30.04.2016. Podczas badania wykorzystano 3 kwestionariusze ankiet:
  - 1) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic,
  - 2) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic nauczycielek i nauczycieli,
  - 3) kwestionariusz ankiety dla rodziców,
- wywiady z Dyrektorem Szkoły oraz nauczycielami.

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczące badanej grup uczniów i uczennic, nauczycielek i nauczycieli oraz rodziców.

W badaniu ankietowym uczniów i uczennic wzięło udział 45 osób, z tego 23 (51,11%) stanowiły dziewczęta, zaś 22 (48,89%) stanowili chłopcy. Strukturę badanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali zaprezentowano na wykresie 1.

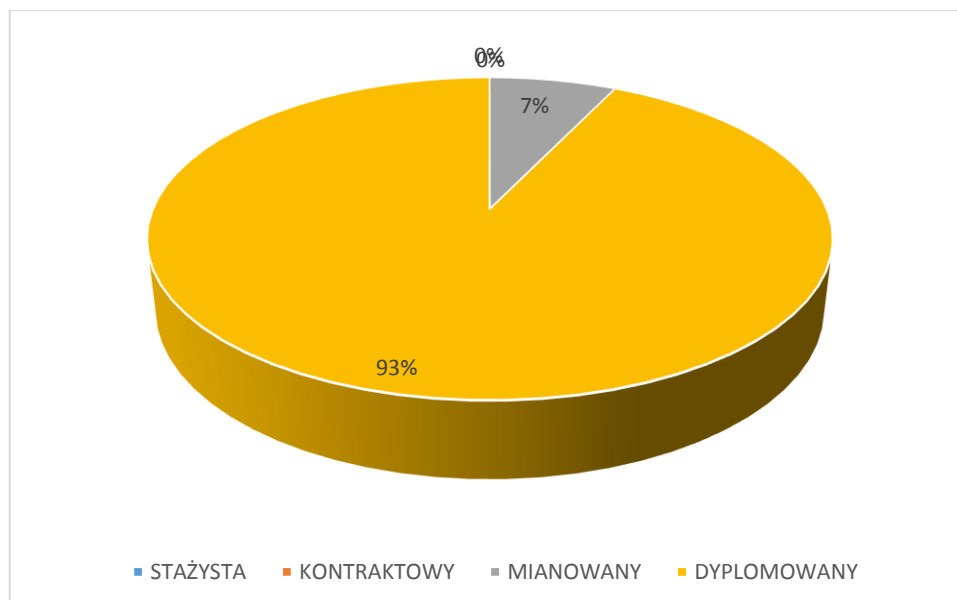
Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali

Źródło: Opracowanie własne

W badaniu ankietowym nauczycielek i nauczycieli wzięło udział 14 osób, z tego 11 (78,57%) stanowiły kobiety, zaś 3 (21,43%) stanowili mężczyźni. Wśród badanych wszystkie osoby posiadały tytuł magistra. Strukturę badanych nauczycielek i nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

Spółród wszystkich ankietowanych nauczycieli 12 osób (w tym 10 kobiet) zadeklarowało, że jest lub było wychowawcą klasy. Nie jest lub nie były wychowawcą klasy 2 (1 kobieta i 1 mężczyzna).

Ankietyzacji poddani zostali również rodzice uczniów i uczennic klas IV – VI. Wśród badanych było 38 (90,48%) kobiet oraz 4 (8,52%) mężczyzn. Wśród badanych było 26 rodziców uczniów klas IV, 12 rodziców uczniów klas V oraz 3 rodziców uczniów klas VI. Jeden z rodziców nie wskazał klasy, do której uczęszcza jego dziecko.

Wśród matek badanych uczniów i uczennic dominowały osoby z wykształceniem średnim - 21 (50,00%). W dalszej kolejności występowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 16 (38,10%) oraz gimnazjalnym – 3 (7,14). Najmniej było matek z wykształceniem wyższym – 2 osoby (4,76%).

Natomiast wśród ojców najczęściej występowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 30 (71,43%). Kolejne frakcje stanowili ojcowie z wykształceniem średnim – 8 osób (19,05%) oraz gimnazjalnym i niższym – 4 osoby (8,52%).

W badanej grupie najwięcej rodziców (16 osób) zadeklarowało, że mają 3 dzieci. Nieco mniej osób wskazało, że ma 2 dzieci (12 osób) oraz 4 i więcej dzieci (10 osób). Najmniej badanych (4 osoby) zadeklarowało, że ma 1 dziecko.

Status rodziców badanych na rynku pracy jest następujący (1 osoba nie udzieliła odpowiedzi):

- ✓ OBYDWOJE RODZICE PRACUJĄ – 15 (35,71%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST BEZROBOTNE – 22 (52,38%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST NA RENCIE – 3 (7,14%) rodziców,
- ✓ OBYDWOJE RODZICE SĄ BEZROBOTNI – 1 (1,42%) rodziców,

Korzystanie z pomocy ośrodka pomocy społecznej lub innej instytucji zadeklarowało 13 rodziców (30,95%).

Według rodziców, w domu dostęp do komputera mają wszystkie dzieci, zaś do Internetu ma 41 dzieci (97,62%).

2. Sylwetka szkoły

2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły

Szkoła Podstawowa zlokalizowana jest w Gminie Dukła w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim w miejscowości Jasionka (38-450 Dukła, Jasionka 74). Osobą uprawnioną do podejmowania wiążących decyzji w imieniu szkoły jest mgr Danuta Ciuła.

Ze Szkołą możliwy jest kontakt telefoniczny (+48134330095), z użyciem faxu (+48134330095) oraz e-mailowy (dyrjas@o2.pl).

Informacje dotyczące Szkoły można uzyskać z jej strony internetowej edujasionka.dukla.pl.

2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła

W obszarze realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych oraz pozostałych zadań, które wynikają ze specyfiki jednostki, Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

1) w zakresie realizacji dodatkowych zajęć dla uczniów:

- Ośrodek Kultury w Dukli , 38-450 Dukła, ul. Trakt Węgierski 38,
zakres współpracy: organizowanie zajęć wokalnych, tanecznych oraz przygotowujących do konkursów organizowanych przez OK w Dukli: teatralnych, recytatorskich, muzycznych, plastycznych,
- Narodowy Teatr Edukacji im. Adama Mickiewicza, 50-994 Wrocław 60, ul. Hauke – Bosaka 11,
zakres współpracy: udział w cyklicznych spektaklach teatralnych i lekcjach teatralnych organizowanych w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie,

2) w zakresie edukacji i podnoszenia kompetencji nauczycieli:

- Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli, 38-411 Krosno, ul. Grodzka 45,
zakres współpracy: uczestnictwo w szkoleniach w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli oraz indywidualnych formach kształcenia,
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, 38-430 Miejsce Piastowe, ul. Dworska 14,
zakres współpracy: szkolenia w ramach preorientacji zawodowej, diagnozowanie uczniów z potrzebami edukacyjnymi, organizowanie zajęć terapeutycznych,

3) w zakresie funkcjonowania szkoły w środowisku lokalnym:

- Parafia Rzymskokatolicka w Jasionce, 38 - 450 Dukła, Jasionka 40A,
zakres współpracy: organizowanie występów w kościele parafialnym (dożynki, jasełka), akcji charytatywnych (Pola Nadziei). Działalność dzieci i młodzieży w ramach scholi, grupy ministrantów oraz grupy św. Huberta,

- Stowarzyszenie „Złota Studzienka”, 38-450 Dukla, Jasionka, zakres współpracy: uświetnianie różnych uroczystości organizowanych przez ww. stowarzyszenie poprzez przygotowanie programów artystycznych.

2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania

W latach 2007 – 2015 Szkoła uczestniczyła w realizacji 1 projektu w ramach EFS. Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące tych projektów oraz efektów ich wdrażania.

Projekt 1:

Tytuł projektu: „Indywidualizacja = Edukacja”,

Numer i nazwa priorytetu: POKL, Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,

Numer i nazwa działania: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty,

Numer i nazwa poddziałania: 9.1.2. – Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.

Termin realizacji projektu: 01.09.2012 – 20.06 2013,

Wartość projektu: 287 072,01 zł

Liczba uczestników: 326 uczniów w Gminie, 44 uczniów w szkole,

Cel główny projektu: Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas 1 – 3 szkoły podstawowej,

Cele szczegółowe projektu:

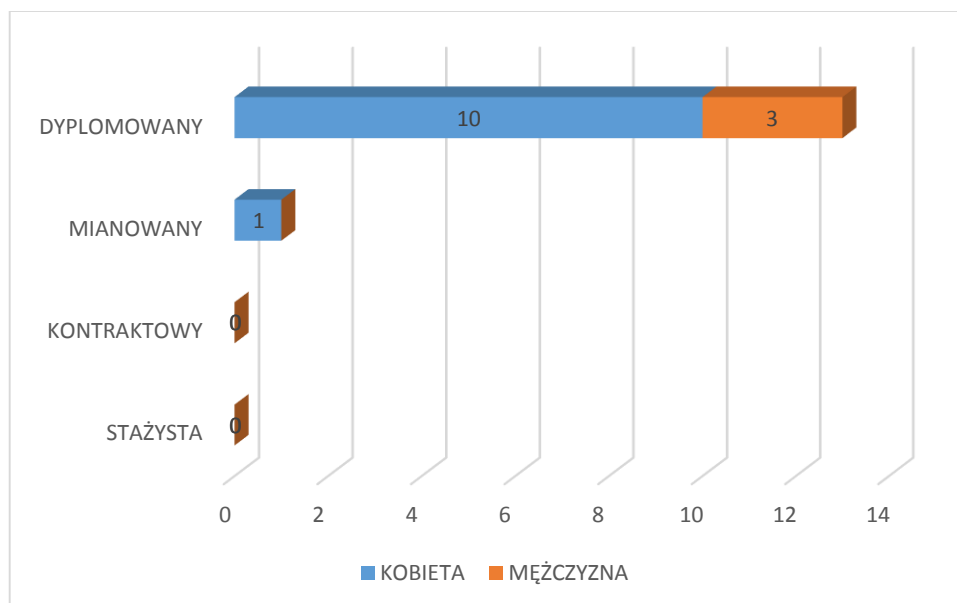
- rozwijanie zainteresowań matematycznych uczniów;
- rozbudzanie potrzeb kontaktu z przyrodą;
- kształtowanie pozytywnej motywacji do podejmowania zadań wymagających wysiłku intelektualnego;
- kształtowanie giętkości i oryginalności myślenia;
- rozwijanie wyobraźni matematycznej;
- kształtowanie umiejętności i potrzeb przeprowadzania doświadczeń.

Założenia i cele projektu zostały zrealizowane.

2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole

W szkole zatrudnionych jest 14 nauczycielek i nauczycieli, wśród których jest 11 (78,57%) kobiet i 3 (21,43%) mężczyzn. Wszystkie osoby mają wykształcenie wyższe i wszystkie legitymują się tytułem magistra. Strukturę nauczycielek i nauczycieli pod względem stopnia awansu zawodowego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

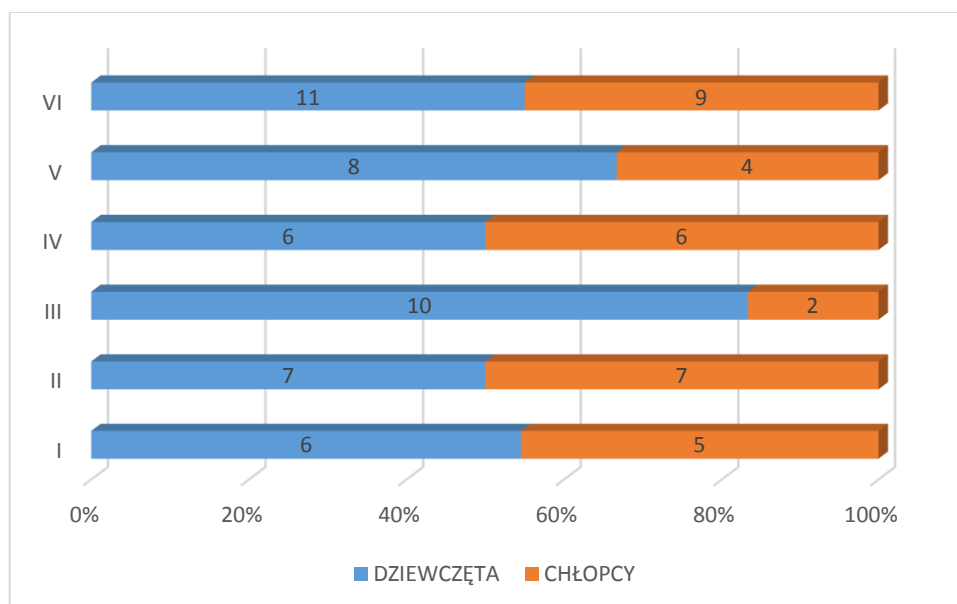
Z informacji zestawionych na wykresie 3 wynika, że dominującą grupą nauczycieli są osoby posiadające stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (13 osób, w tym 10 kobiet i 3 mężczyzn). W szkole zatrudniona jest również 1 nauczycielka o stopniu awansu zawodowego – nauczyciel mianowany.

2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły

Według danych na dzień 15.04.2016 do Szkoły uczęszcza 85 uczniów i uczennic, w tym 36 (42,35%) dziewcząt oraz 49 (57,65%) chłopców.

Strukturę dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie dzieci pochodzą z terenów wiejskich. Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 20 (24,69%) uczniów i uczennic, z czego 12 stanowią dziewczęta, natomiast 8 chłopcy. Spośród dzieci uczęszczających do szkoły: z rodzin rozbitych pochodzi 9 osób (5 dziewczynek i 4 chłopców), z rodzin dotkniętych ubóstwem 13 osób (7 dziewczynek i 6 chłopców), z rodzin, w których co najmniej 1 rodzic jest bezrobotny 34 osoby (18 dziewczynek i 16 chłopców), zaś z rodzin korzystających z pomocy MOPS/GOPS 25 osób (13 dziewczynek i 12 chłopców). W Szkole nie uczą się żadne osoby niepełnosprawne.

Strukturę uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym znajdujących się w gorszym położeniu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
I			
łączna liczba uczniów i uczennic	6	5	11
• w tym z terenów wiejskich	6	5	11
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	0	0
II			
łączna liczba uczniów i uczennic	7	7	14
• w tym z terenów wiejskich	7	7	14

<i>Klasa</i>	<i>Dziewczęta</i>	<i>Chłopcy</i>	<i>Razem</i>
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	1	3	4
III			
łącznie liczba uczniów i uczennic	10	2	12
• w tym z terenów wiejskich	10	2	12
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	4	0	4
IV			
łącznie liczba uczniów i uczennic	6	6	12
• w tym z terenów wiejskich	6	6	12
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	2	1	3
V			
łącznie liczba uczniów i uczennic	8	4	12
• w tym z terenów wiejskich	8	4	12
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	2	0	2
VI			
łącznie liczba uczniów i uczennic	11	9	20
• w tym z terenów wiejskich	11	9	20
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	3	4	7

Prognozowana liczba uczniów klas I w roku szkolnym 2016/2017 będzie wynosiła 11 uczniów, zaś w roku szkolnym będzie wynosiła 2017/2018 20 uczniów.

3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły

Realizacja zadań dydaktycznych i wychowawczych odbywa się w budynku, który posiada 9 sal lekcyjnych, bibliotekę oraz boisko szkolne. W 5 salach znajduje się telewizor, w 1 tablica interaktywna. Szkoła posiada 1 pracownię komputerową (pracownia uruchomiona w 2005 roku), w której znajduje się 18 komputerów i 2 drukarki. Ponadto Szkoła posiada 3 aparaty fotograficzne.

Zestawienie sprzętu² zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Źródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	NOTEBOOK	2	2016	Środki własne
2.	ZESTAW INTERAKTYWNY	1	2016	Środki własne
3.	LAPTOP	3	2015	Środki własne
4.	DRUKARKA	1	2015	Środki własne
5.	URZĄDZENIE WIELIFUNKCYJNE	1	2015	Środki własne
6.	PROJEKTOR	1	2015	Środki własne
7.	RADIOMAGNETOFON	3	2015	Środki własne
8.	TELEWIZOR	1	2014	Środki własne
9.	DRUKARKA	1	2014	Środki własne
10.	NOTEBOOK	1	2014	Środki własne
11.	TELEWIZOR	1	2013	Środki własne
12.	ZESTAW KOMPUTEROWY	1	2012	Środki własne
13.	ZESTAW DO MONITORINGU SZKOŁY	1	2012	Środki własne
14.	PROJEKTOR	1	2012	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne

Szkoła nie posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.

² Przez sprzęt rozumie się środki trwałe, w tym sprzęt komputerowy, sprzęt RTV oraz większy sprzęt laboratoryjny

Szczegółowej diagnozie w zakresie posiadanego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz zapotrzebowania na sprzęt i pomoce dydaktyczne poddano, posiadane przez Szkołę, wyposażenie pracowni przyrodniczej oraz narzędzia TIK.

3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią wyposażenia pracowni przyrodniczej wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby uzupełnienie bazy dydaktycznej pracowni przyrodniczej – nakłady finansowe w Szkole na zakup/modernizację pracowni przyrodniczej w ciągu trzech lat wyniosły: w roku 2013 - 400zł, w roku 2014 – 500zł, natomiast w roku 2015 – 1000zł.

Braki w wyposażeniu uniemożliwiają optymalną realizację zajęć z przyrody wykorzystujących metodę eksperymentu (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) w jak najefektywniejszym, z punktu widzenia łączenia teorii z praktyką, stopniu.

Ten stan potwierdza odpowiedź nauczycielki prowadzącej zajęcia z przyrody na pytanie *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) metodę eksperymentu do prowadzenia zajęć?*, która wskazała odpowiedź: **W DUŻYM STOPNIU**. W chwili obecnej zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu realizowane są w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – 10 godzin,
- ✓ w klasie V – 8 godzin,
- ✓ w klasie VI – 7 godzin.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji przyrody prowadzicie z nauczycielem różne eksperymenty?*: odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 11 (24,44%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 21 (46,67%), zaś **CZĘSTO** 13 (28,89%) dzieci oraz obserwacje poczynione przez prowadzących zajęcia, która wskazuje, iż *Uczniowie lubią zajęcia prowadzone metodą eksperymentu, chętnie w nich uczestniczą.*

Ocena stanu wyposażenia pracowni przyrodniczej pozwoliła na wskazanie katalogu pomocy dydaktycznych, których zakup jest niezbędny w kontekście posiadania przez Szkołę przynajmniej wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych

opracowanego przez MEN. Pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w obszarze przedmiotów przyrodniczych z jak najszerszym zastosowaniem obserwacji i eksperymentu przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe niezbędne do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia z przyrody prowadzone z wykorzystaniem metody eksperymentu?*: 22 (48,89%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 25 (55,56%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Jedynie 2 uczniów i uczennic wskazało, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na wyposażenie pracowni przyrodniczej przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
1.	Lupa	20
2.	Lornetka	15
3.	Szkiełko podstawowe	1
4.	Szkiełko nakrywkowe	1
5.	Mikroskop cyfrowy	1
6.	Mikroskop szkolny LED	10
7.	Mini zestaw 5 preparatów - grzyby	2
8.	Mini zestaw 5 preparatów – skrzydła owodów	2
9.	Kropla wody – 10 preparatów mikroskopowych	1
10.	Życie w glebie – 10 preparatów mikroskopowych	1
11.	Palnik alkoholowy	1
12.	Zestaw do badania rozszerzalności cieplnej	1
13.	Termometr zaokienny	4
14.	Termometr	1
15.	Zlewki miarowe szklane, kpl. 6 (3 różne)	2
16.	Deszczomierz	15
17.	Elektromagnes- zestaw	1
18.	Magnesy neodymowe 10 szt.	1
19.	Magnesy sztabkowe	10
20.	Anemomert uczniowski	2
21.	Stacja pogody	1
22.	Pudełko z 3 lupami do obserwowania okazów	15

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
23.	Plansza ścienna „Polskie parki narodowe”	2
24.	Mapa ścienna „Polska”	1
25.	Model do rysowania mapy poziomicowej	1
26.	Projektor	1
27.	Telewizor	1
28.	Odtwarzacz DVD	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów wyposażenia powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

Maksymalizacja efektu dydaktycznego związanego z zakupem sprzętu będzie możliwa w połączeniu z działaniami wspierającymi nauczycieli przyrody poprzez np. modyfikację szczegółowego programu kształcenia dla poszczególnych klas, opracowanie konspektów i materiałów dydaktycznych,

W wyniku zakupu sprzętu oraz przeszkolenia nauczycieli zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu będą mogły być realizowane w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – min. 30 godzin,
- ✓ w klasie V – min. 25 godzin,
- ✓ w klasie VI – min. 20 godzin.

3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią sprzętu i wyposażenia ITK wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby zakup niezbędnego sprzętu TIK – nakłady finansowe w Szkole na zakup sprzętu i narzędzi TIK w ciągu trzech lat wyniosły: w roku 2013 – 500zł, w roku 2014 – 1598zł, natomiast w roku 2015 – 18225zł.

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* została zaprezentowana w tabeli 4.

Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
1.	stały dostęp do łącza internetowego użytkowników w szkole lub placówce systemu oświaty, na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej	POSIADA
2.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych urządzeń mających funkcje komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z: <ul style="list-style-type: none"> i. zainstalowanym systemem operacyjnym; ii. dostępem do oprogramowania biurowego; iii. oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych; iv. oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży; v. oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych oraz oprogramowaniem do zarządzania szkolnymi urządzeniami sieciowymi; vi. oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy o systemie oświaty; vii. oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe 	NIE POSIADA
3.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera z bezprzewodowym dostępem do Internetu	NIE POSIADA
4.	w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych,	POSIADA

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa funkcjonalności</i>	<i>Ocena</i>
	niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek w salach	
5.	szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK	POSIADA
6.	szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły, zgodnie z organizacją roku szkolnego	POSIADA

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast ilościowy stan oprogramowania znajdującego się w posiadaniu Szkoły i służącego do wspomagania realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomagania realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>Ilość posiadanych programów</i>
1.	matematyka	0
2.	j. angielski	0
3.	historia	0
4.	informatyka	0
5.	Przyroda	0

Źródło: Opracowanie własne

Braki w wyposażeniu w narzędzia TIK oraz odpowiednie oprogramowanie uniemożliwiają realizację zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) ze wszystkich przedmiotów w optymalnym stopniu. Ten stan potwierdzają odpowiedzi nauczycieli na pytania: *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) urządzenia cyfrowe oraz sprzęt informatyczny do prowadzenia zajęć przedmiotowych?*, gdzie spośród 14 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 6 osób, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 7 osób (1 osoba nie udzieliła odpowiedzi) oraz *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) Internet do prowadzenia zajęć przedmiotowych?* – w tym przypadku również spośród 14 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 4 osób, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 8 osób, **W OGÓLE NIE WYKORZYSTUJE** 1 osoba (1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na pytanie).

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczy się wykorzystując komputery, projektory, tablice interaktywne, itp.?* odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 4 (8,78%) osoby, **RZADKO** udzieliło 15 (33,33%), **CZĘSTO** 24 (53,33%), zaś **BARDZO CZĘSTO** udzieliło 2 osoby (4,44%) dzieci. Spośród wszystkich przedmiotów (oprócz informatyki) uczniowie wskazali, iż najczęściej wskazane narzędzia TIK wykorzystywane są na lekcjach przyrody (17 osób, 37,78%) oraz języku polskim (10 osób, 22,22%); najrzadziej zaś w trakcie zajęć z języka angielskiego i techniki (po 4 osoby, 8,89%), a także matematyki (6 osób, 13,33%).

Ocena stanu wyposażenia w narzędzia TIK pozwoliła na wskazanie katalogu sprzętu oraz oprogramowania, których zakup jest niezbędny w kontekście osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* oraz pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w ramach wszystkich przedmiotów z wykorzystaniem narzędzi TIK przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje kompetencje zawodowe w tym zakresie.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone z wykorzystaniem sprzętu komputerowego?* 19 (43,22%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 27 (60,00%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Dwoje badanych uczniów stwierdziło, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na zakup narzędzi TIK przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK

L.p.	Nazwa elementu	Ilość
1.	Notebook nauczycielski	1
2.	Notebook uczniowski	17
3.	Urządzenie wielofunkcyjne (skaner, drukarka, kopiarka)	1
4.	Serwer plików NAS	1
5.	Szafka do przechowywania z funkcją ładowania baterii	1

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast zestawienie zapotrzebowania na zakup oprogramowania do realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów z wykorzystaniem TIK przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie

L.p.	Nazwa programu	Ilość
1.	Program Logomocja-Imagine	1
2.	Didakta Język angielski 1 - multilicencja	1
3.	Fakty o Wielkiej Brytanii –program interaktywny (j.angielski)	1
4.	Sing a Song DVD-ROM - angielskie piosenki karaoke dla dzieci	1
5.	Didakta – język polski 1, multilicencja	1
6.	Didakta – język polski 2, multilicencja	1
7.	Lekcjotek@ - język polski – szkoła podstawowa – klasy 4 - 6	1
8.	Plansze interaktywne SP JĘZYK POLSKI	1
9.	EduROM pakiet klasowy 4 przedmioty dla klasy 4 (j.polski, historia i społeczeństwo, matematyka, przyroda)	1
10.	EduROM pakiet klasowy 4 przedmioty dla klasy 5 (j.polski, historia i społeczeństwo, matematyka, przyroda)	1
11.	EduROM pakiet klasowy 4 przedmioty dla klasy 6 (j.polski, historia i społeczeństwo, matematyka, przyroda)	1
12.	Język Polski Multimedialna encyklopedia PWN. 2.0	1
13.	Edukacja dla klasy 1 (edukacja wczesnoszkolna)	1
14.	Edukacja dla klas 2-3 (edukacja wczesnoszkolna)	1
15.	Niezbędnik ucznia (edukacja wczesnoszkolna)	1
16.	Alik - Wesoła matematyka (edukacja wczesnoszkolna)	1
17.	PLATFORMA E-NAUCZANIE – Wersja Standard	1
18.	Plansze interaktywne 2.0. Matematyka. Szkoła podstawowa. Klasy 4-6	1
19.	EduROM Przyroda Szkoła podstawowa (przyroda)	1
20.	Multimedialny Atlas do Przyrody - Polska i przyroda wokół nas (przyroda)	1
21.	Multimedialny Atlas do Przyrody. Świat i kontynenty (przyroda)	1
22.	Plansze interaktywne 2.0. Historia. Szkoła Podstawowa. Klasy 4-6	1
23.	Unia Europejska dla dzieci (historia)	1
24.	Multimedialny ćwiczeniowy atlas historyczny CD 1 (v 2.0)	1
25.	Multimedialny ćwiczeniowy atlas historyczny CD 2 (v 2.0)	1
26.	Multimedialny ćwiczeniowy atlas historyczny CD 3 (v 2.0)	1
27.	EduROM Historia i społeczeństwo - Pakiet - SP	1
28.	Didakta - Multilicencja nieograniczona czasowo – Historia	1
29.	Sing a Song DVD-ROM - angielskie piosenki karaoke dla dzieci	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów sprzętu i oprogramowania powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków

własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia

4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic

4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2013 – 2015

W tabeli 8 zestawiono wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni	Stanin szkoły	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem
2013	17,40	1	51,00%	49,00%	38,00%	45,00%	32,00%	44,00%
2014	20,00	2	66,00%	44,00%	41,00%	53,00%	42,00%	50,00%
2015 ³	24,52	4	j. polski		matematyka		j. angielski	
			65,60%		56,90%		65,30%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach średni wynik sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej nie przekroczył 60%. W ciągu ostatnich trzech lat szkolnych Szkoła trzykrotnie osiągnęła wynik staninowy nie przekraczający 4 stanina.

Średni **ogólny** procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 59,8% i był o 7,9 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 67,7%⁴ oraz o 1,2 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 61%⁵.

³ W 2015 r. nastąpiła zmiana formy sprawdzianu końcowego szóstoklasistów (nie ma podziału na standardy tylko na przedmioty j. polski – max. 21 pkt., matematyka – max. 20 pkt., j. angielski – max 40 pkt.)

⁴ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 8.

W przypadku wyników z **języka polskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 65,6% i był o 7,2 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 72,8%⁶ oraz o 2,4 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 68%⁷.

W przypadku wyników z **matematyki** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 56,9% i był o 5,5 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 62,4%⁸ oraz o 2,9 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 54%⁹.

W przypadku wyników z **języka angielskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 65,3% i był o 12,6 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 77,9%¹⁰ oraz o 3,7 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 69%¹¹.

Dodatkowo, w tabeli 9, zaprezentowano wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 w podziale na płeć:

Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic oraz osobno wynik dla osób niepełnosprawnych klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni DZIEWCZĘTA	Wynik średni CHŁOPCY	Wynik średni OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	16,14	18,57	-
2014	20,78	16,50	23,00
2015	23,75/41	26,50/41	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

5

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁶ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

7

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

⁸ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

9

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%201.pdf

¹⁰ Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015 Województwo podkarpackie. Sprawozdanie ze sprawdzianu, CKE, Warszawa 2015, s. 17.

11

http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111_xx_wyniki%20uczni%F3w%20i%20szk%F3B3%20podstawowych%20w%20gminach%20w%202015%20r.%20-%20cz%EA%B6%E6%202.pdf

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w latach 2013 i 2015 lepszy wynik osiągnęły chłopcy, natomiast w roku 2014 dziewczęta. W roku 2014 średni wynik osób niepełnosprawnych był lepszy od średniego wyniku chłopców i dziewcząt.

4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III

Analizie poddano wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic kończących klasę III szkoły podstawowej w latach 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami. Wyniki zestawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015

Rok	Wynik średni (max 40pkt.)	Wynik średni – DZIEWCZĘTA	Wynik średni – CHŁOPCY	Wynik średni – OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2013	64,5%	66,75%	62,25%	-
2014	46,4%	65,0%	27,8%	-
2015	86,0%	92,0%	80,0%	-

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że na przestrzeni ostatnich trzech lat lepsze wyniki osiągnęły dziewczęta.

Na podstawie wywiadu z nauczycielami klas I – III analizę ilościową zaprezentowaną powyżej uzupełniono analizą jakościową. Nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I – III zostali poproszeni o wskazanie mocnych i słabych stron uczniów i uczennic kończących I etap edukacyjny, a także szans oraz zagrożeń dla ich dalszego kształcenia:

✓ **mocne strony:**

- motywacja do nauki,
- sprawność rachunkowa,

✓ **słabe strony:**

- czytanie ze zrozumieniem,
- budowanie dłuższych spójnych wypowiedzi w mowie i w piśmie,
- stosowanie zasad ortografii i interpunkcji,

- układanie i rozwiązywanie złożonych zadań z treścią,
- ✓ **szanse:**
  - prowadzenie zajęć dodatkowych z uczniem słabym (wyrównywanie) i zdolnym (stymulacja),
- ✓ **zagrożenia:**
  - praca w klasach łączonych,
  - kumulowanie się trudności na dalszych etapach edukacji,
  - mniejsze możliwości rozwoju dla dzieci uzdolnionych.

W podsumowaniu nauczyciele klas I – III wskazują, że zauważa się trudności w zakresie kształtowania właściwych postaw społecznych i małą samodzielność części uczniów. Do problemów edukacyjnych należy ubogi zasób słownictwa i trudności w kształtowaniu kompetencji komunikacyjnych. Uczniowie mają też trudności z koncentracją uwagi oraz nadmiernie skupiają się na technice czytania, bez zrozumienia czytanego tekstu. Największe trudności w edukacji w/w uczniów jakimi są brak samodzielności i systematyczności w uczeniu się i zdobywaniu informacji, brak motywacji do uczenia się. Problemem dla niektórych uczniów jest praca zespołowa, dostosowanie się do zasad i norm przyjętych w grupie. Cechuje ich też brak umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami.

4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI

Szczegółowej analizie poddano oceny uczniów i uczennic klas IV – VI na koniec roku szkolnego 2014/2015 z następujących przedmiotów: matematyka, informatyka, język angielski oraz przyroda. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz strukturę ocen przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	Klasa	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V
Ilość	20	14	16	20	14	16	20	14	16	20	14	16
Średnia	4,0	4,0	2,6	5,0	5,0	4,9	4,1	3,9	3,5	4,1	4,0	3,8
cel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bdb	3	3	0	20	14	14	5	3	4	7	3	4

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	db	dst	dop	ndst	db	dst	dop	ndst	db	dst	dop	ndst
db	11	8	2	0	0	2	7	7	4	8	8	4
dst	6	2	6	0	0	0	5	3	4	5	3	8
dop	0	1	8	0	0	0	1	1	4	0	0	0
ndst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Analiza informacji zawartych w tabeli 11 wskazuje, że uczniowie i uczennice klas IV – VI są bardzo mocno zróżnicowani pod względem osiągniętych przez nich wyników edukacyjnych w poszczególnych przedmiotach. Największe problemy występują w przypadku matematyki w klasie VI (średnia: 2,6). Najlepszą średnią uzyskali uczniowie klasy IV. Najlepsze efekty kształcenia widoczne są natomiast z informatyki (średnia: 4,9 do 5,0) oraz przyrody (średnia: 3,8 do 4,1).

Na koniec roku szkolnego 2014/2015 liczba uczniów i uczennic z **oceną co najmniej dobrą** z poszczególnych przedmiotów wynosiła:

- ✓ informatyka – 50 dzieci,
- ✓ język angielski – 30 dzieci,
- ✓ przyroda – 34 dzieci,
- ✓ matematyka – 27 dzieci.

Dodatkowo przeanalizowano wyniki z powyższych przedmiotów przez chłopców i dziewczęta osobno. Wyniki zestawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015 (w tym roku szkolnym nie było uczniów niepełnosprawnych)

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
średnia DZIEWCZĘTA	4,2	4,0	2,5	5,0	5,0	4,8	4,5	3,7	3,6	4,5	4,3	3,9
średnia CHŁOPCY	3,6	4,0	2,8	5,0	5,0	5,0	3,6	3,9	3,4	3,7	3,9	3,6

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli 12 wynika, że w przypadku przedmiotów matematyka w klasie V oraz informatyka w klasie IV i V dziewczęta i chłopcy uzyskali takie same średnie. Dla pozostałych przedmiotów w klasie IV lepsze wyniki osiągnęły dziewczęta. Natomiast w klasach VI chłopcy byli lepsi w matematyce i informatyce, dziewczęta zaś w przyrodzie i języku angielskim.

Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wyników edukacyjnych uczniów i uczennic była analiza ich postaw w zakresie wyboru zawodu w przyszłości. Spośród wszystkich ankietowanych, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy wiesz kim chciał(a)byś zostać w przyszłości?* Odpowiedzi pozytywnej udzieliło 22 osób (w tym 11 dziewcząt i 11 chłopców), zaś negatywnej 13 (w tym 8 dziewcząt i 5 chłopców).

Przy tej okazji badani udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, aby tematy dotyczące poszczególnych zawodów były realizowane w szkole?*. Jedna osoba wypowiedziała się negatywnie na ten temat. Odpowiedzi pozostałych ankietowanych uczniów były następujące:

- ✓ TAK, NA LEKCJACH WYCHOWAWCZYCH – 30, w tym 20 dziewcząt i 10 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI ZAJĘĆ Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW – 12, w tym 4 dziewczęta i 8 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI SPOTKAŃ Z PRZEDSTAWICIELAMI RÓŻNYCH ZAWODÓW, NP. LEKARZAMI, INFORMATYKAMI, POLICJANTAMI, STRAŻAKAMI, ITP. – 20, w tym 13 dziewcząt i 7 chłopców.

Ponadto 43 uczniów i uczennic (w tym 23 dziewcząt i 20 chłopców) zadeklarowała, że chciałyby się dowiedzieć w jakim zawodzie najlepiej będzie jej pracować w przyszłości.

Podsumowaniem jest opinia nauczycieli klas IV – VI: Uczniowie mają trudności z czytaniem ze zrozumieniem, wykorzystaniem zdobytych wiadomości w praktyce, redagowaniem dłuższych form wypowiedzi, rozwiązywaniem zadań tekstowych z matematyki, interpretowaniem informacji zawartych w tabelach i wykresach. Znaczną część uczniów cechuje brak systematyczności w przygotowywaniu się do zajęć szkolnych i odrabianiu prac domowych. Problemami wychowawczymi są m.in.: antagonizmy między dziewczynami i chłopcami, przejawy niezdrowej rywalizacji w zespołach klasowych

Wnioski:

Zdecydowanie najniższe wyniki uczniowie uzyskali z matematyki. Wyższy i porównywalny poziom edukacyjny reprezentują z języka ojczystego oraz języka angielskiego. Stąd też w założeniach edukacyjnych na kolejne lata wymagane jest zwiększenie ilości zajęć z matematyki. Ze względu na niskie wyniki uczniów konieczne jest również zaproponowanie im ciekawszej formy zdobywania wiedzy, wykorzystanie różnorodnych narzędzi dydaktycznych celem zmiany sposobu postrzegania dziedzin nauki powszechnie uznanych za trudne (po uprzednim przygotowaniu nauczycieli).

4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic

W roku szkolnym 2012/2013 było 7 laureatów (5 dziewczyn <K> i 2 chłopców <M>) gminnego konkursu o nazwie „XI Gminny Konkurs Inscenizacji Wiersza i Prozy”.

Natomiast w roku szkolnym 2013/2014 było 4 laureatów (1 K + 3 M = 4) konkursu na poziomie powiatowym pod nazwą „Powiatowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej w Szachach Drużynowych”. W tym samym roku szkolnym było również 67 laureatów (27 dziewczyn i 40 chłopców) konkursów na poziomie gminnym o nazwach: Turniej Szachowy klas I – III (0 K + 1 M = 1); IV Gminna Liga Szachowa o Puchar Burmistrza Dukli (1 K + 7 M = 8); IV Mikołajkowy Turniej Szachowy (1 K + 4 M = 5); Gminny Konkurs Ekologiczny (3 K + 0 M = 3); XIII Gminny Konkurs Mistrz Humanistyczny (3 K + 3 M = 6); Konkurs Małe Formy Teatralne, 9 K + 5 M = 14; XIII Gminny Konkurs Mistrz Matematyki (1 K + 4 M = 5); V Międzyszkolny Turniej Matematyczny Bankomat (2 K + 3 M = 5).

W kolejnym roku szkolnym 2014/2015 szkoła mogła pochwalić się z konkursów na poziomie gminy o nazwach: „XII Gminny Konkurs Inscenizacji Wiersza i Prozy”, „XIV Gminny Konkurs Mistrz Humanistyczny”, „Konkurs Polskiej Poezji Patriotycznej”, „Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Religijnej”, „Gminny Konkurs Małe Formy Teatralne”, „Gminny Konkurs z Języka Angielskiego”, „IX Gminny Konkurs Ekologiczny dla Szkół Podstawowych”, w tym: XII Gminny Konkurs Inscenizacji Wiersza i Prozy (3 K + 3 M = 6); XIV Gminny Konkurs Mistrz Humanistyczny (3 K + 3 M = 6); Konkurs Polskiej Poezji Patriotycznej (1 K + 3 M = 4); Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Religijnej (4 K + 3 M = 7); Gminny Konkurs Małe Formy Teatralne (9 K + 8 M = 17); Gminny Konkurs z Języka Angielskiego (1 K + 0 M = 1); IX Gminny Konkurs Ekologiczny dla Szkół Podstawowych (3 K + 0 M = 3).

Wnioski:

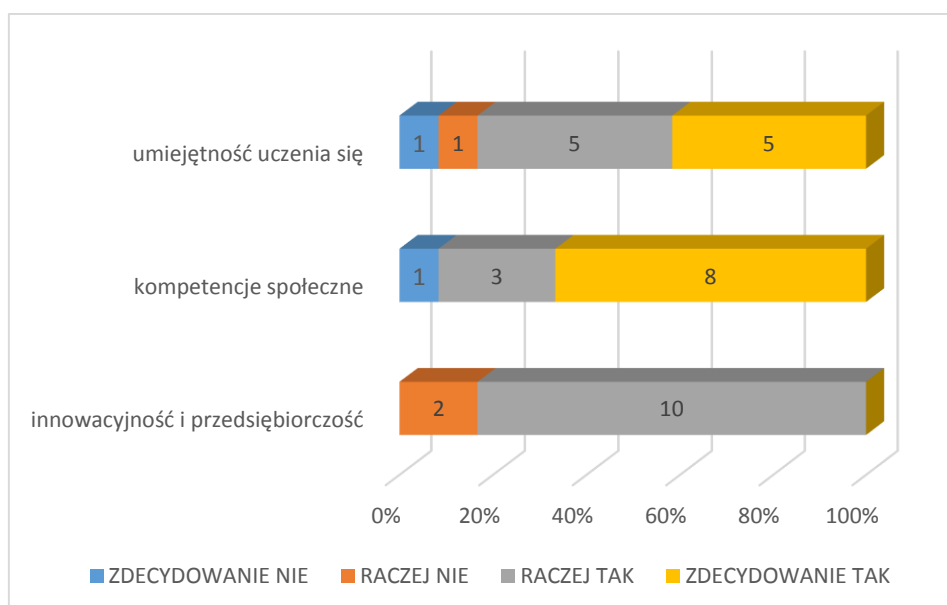
Ze względu na wysokie wyniki głównie z przedmiotów humanistycznych na poziomie gminnym z jednoczesnym dość dużym wskaźnikiem brakiem laureatów konkursów na poziomie ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym, szczególnie w obszarze przedmiotów ścisłych oraz matematycznych należy rozszerzyć i udoskonalić ofertę szkoły w zakresie zajęć rozwijających oraz lepiej przygotować nauczycieli do pracy z uczniem ze szczególnymi uzdolnieniami, w szczególności w zakresie matematyki i języków obcych.

4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych

Ocenę umiejętności i kompetencji nauczycieli w zakresie kształcenia u uczniów i uczennic kompetencji kluczowych przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Zestawienie odpowiedzi na pytanie: *Czy w trakcie godzin wychowawczych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości?* przedstawiono na wykresie 5.

Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

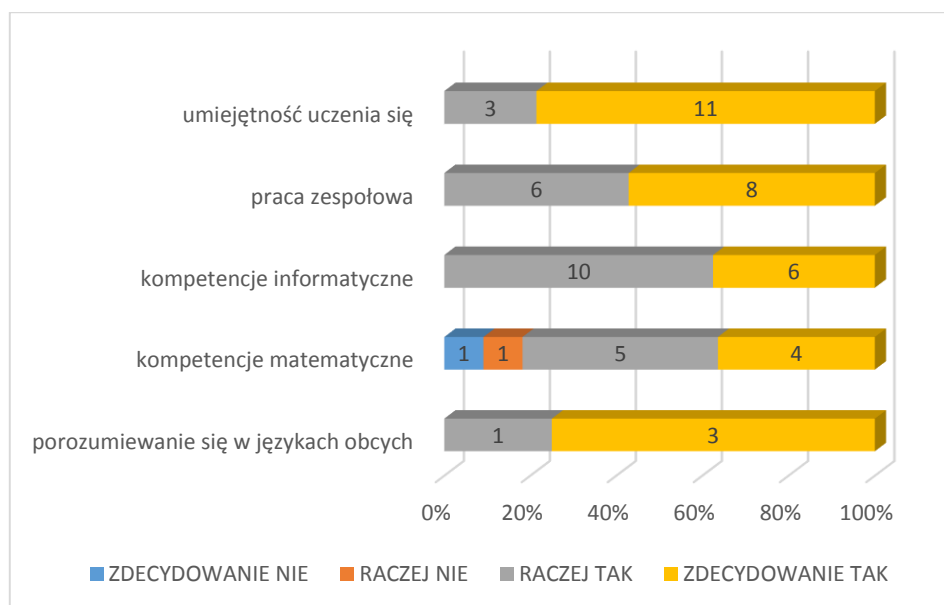
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie godzin wychowawczych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kompetencji społecznych. Drugie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmuje umiejętność uczenia się, zaś trzecie innowacyjność i przedsiębiorczość.

Zestawienie odpowiedzi na analogiczne pytanie: *Czy w trakcie zajęć przedmiotowych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych,*

innowacyjności i przedsiębiorczości oraz kompetencji matematycznych oraz kompetencji porozumiewania się w językach obcych? przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

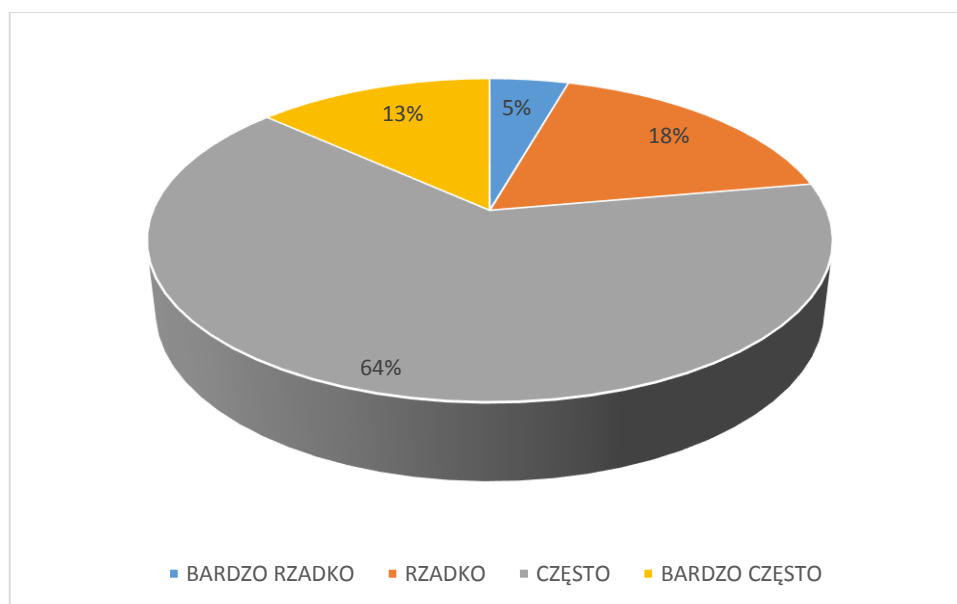
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie zajęć przedmiotowych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i pracy zespołowej. Trzecie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmują kompetencje informatyczne.

W przypadku kompetencji matematycznych najczęściej udzielonymi odpowiedziami były raczej tak (5 osób), zaś w przypadku kompetencji porozumiewania się w językach obcych zdecydowanie tak (3 osoby).

Odpowiedzi udzielone przez nauczycieli zostały zestawione z odpowiedziami udzielonymi przez uczniów i uczennice, które dotyczyły oceny przez tych ostatnich na pytania dotyczące kształcenia kompetencji kluczowych. Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie: *Czy nauczyciele uczą Cię jak najlepiej uczyć się poszczególnych przedmiotów?* przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli

Źródło: Opracowanie własne

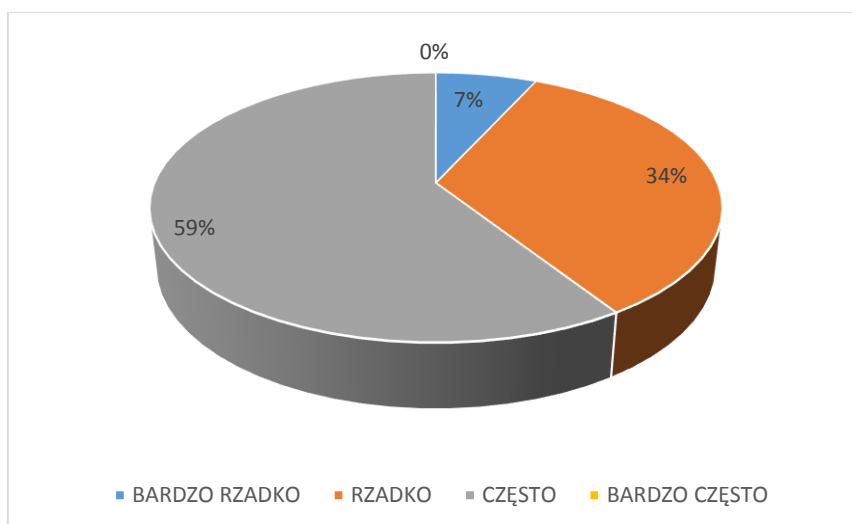
Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *nauczyciele uczą uczniów jak uczyć się przedmiotu*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: matematyka (17 osób) oraz j. polski (21 osób), a także przyroda (15 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należały technika (7 osób), historia (4 osoby) oraz informatyka (1 osoba).

Ponadto 40 badanych uczniów (88,89%) udzieliło pozytywnej odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, że w trakcie lekcji każdy nauczyciel powinien uczyć dzieci, jak najlepiej uczyć się jego przedmiotu?*

Istotną kwestię stanowiła dla ankietowanych uczniów możliwość pracy w grupach w trakcie zajęć. Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone w grupach?*: 24 (53,33%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 30 (66,67%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ WSPÓŁPRACY I ODPOWIEDZIALNOŚCI**. Dwoje uczniów wskazało odpowiedź, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się pracując w grupach?* przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć

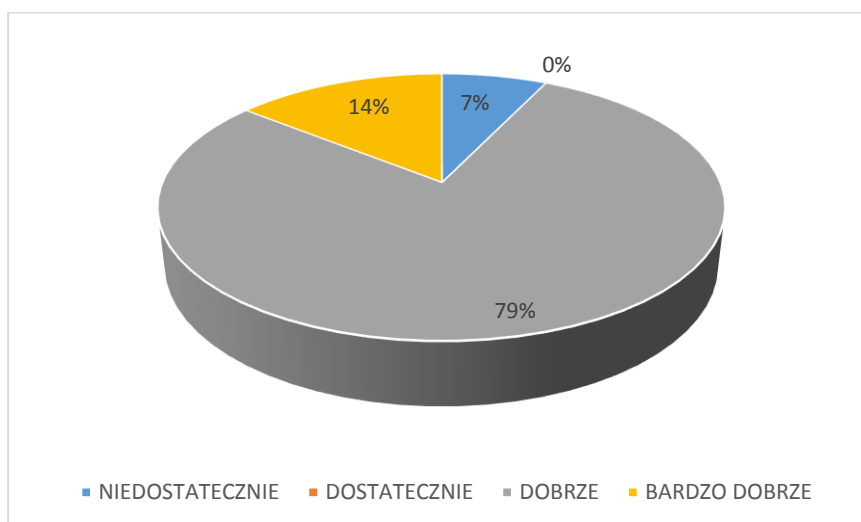
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *pracują w grupach*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. polski (28 osób) oraz przyroda (6 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należała plastyka (5 osób) i muzyka (1 osoba).

Przeprowadzono również ocenę **kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi TIK** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego?* przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego

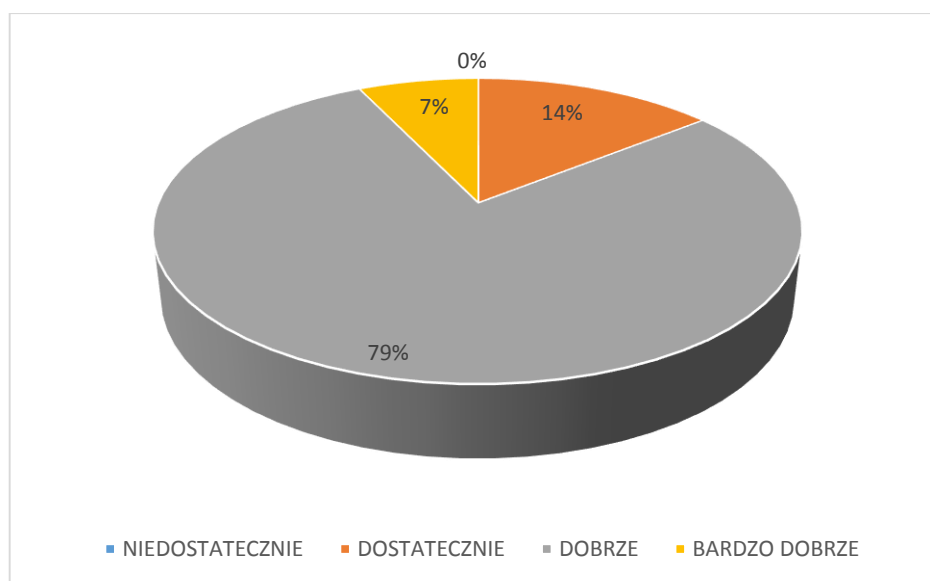
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego jako dobry.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera?* przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera

Źródło: Opracowanie własne

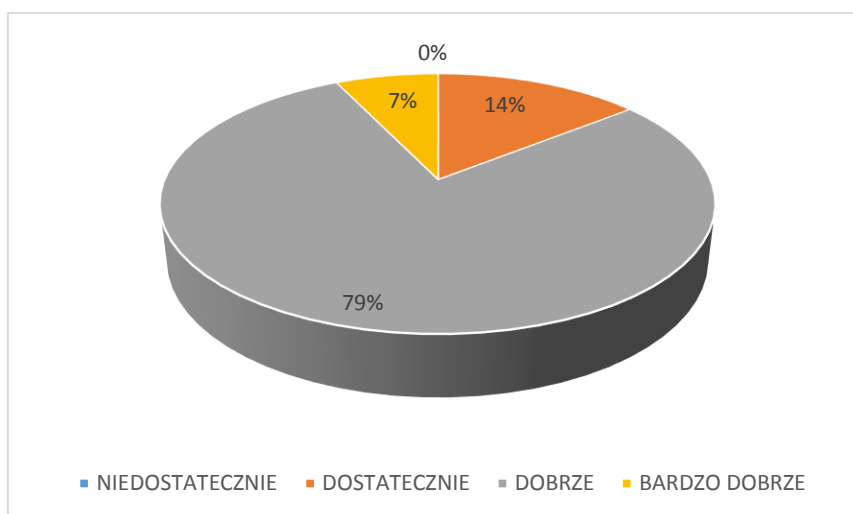
Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera jako dobry.

Ponadto największa frakcja badanych nauczycieli (7 osób, 50,00%) deklaruje, że w *trakcie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w dużym stopniu porusza z uczniami problematykę bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego*, 5 osób (35,71%) w nieznacznym, zaś 1 osoba (7,14%) w ogóle. Jedna osoba nie wypowiedziała się na ten temat.

Dokonano także oceny **poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.**

Strukturę odpowiedzi na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?* przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako dobry.

Uprawnienia do nauczania przyrody posiada 1 nauczycielka, która prowadzi wszystkie zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczycielki przyrody przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć metodą eksperymentu	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć metodą eksperymentu (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	K	mgr	Pedagogika wczesnoszkolna	dyplomowany	Przyroda Logopedia	Muzyka Plastyka Terapia pedagogiczna – kursy kwalifikacyjne	wysokie

Źródło: Opracowanie własne

Uprawnienia do nauczania informatyki/technologii informacyjnej ma 1 nauczycielka, która prowadzi wszystkie zajęcia z tego przedmiotu. Zestawienie informacji dotyczących nauczyciel informatyki/ technologii informacyjnej przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć z informatyki/ technologii informacyjnej	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć z informatyki (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	M	Mgr inż.	Fizyka	dplomowany	Informatyka w szkole	Zastosowanie edukacyjne elementów programowania Visual Basic	wysokie

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016

W bieżącym roku szkolnym realizowane są następujące **zajęcia wyrównawcze**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć: Zajęcia wyrównawcze z języka polskiego
 Uczestnicy: klasy 4, 5
 Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
 Osoba prowadząca: Anna Sygnarska

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć: Zajęcia dydaktyczne z matematyki
 Uczestnicy: klasa 6

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Jerzy Jakięła

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć: Zajęcia dydaktyczne z języka polskiego
Uczestnicy: klasa 6
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Dorota Lenkiewicz

Zajęcia 4:

Nazwa zajęć: Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (edukacja wczesnoszkolna)
Uczestnicy: klasa 3
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Beata Stepek

Zajęcia 5:

Nazwa zajęć: Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (edukacja wczesnoszkolna)
Uczestnicy: klasa 2
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Bogumiła Stojak

Zajęcia 6:

Nazwa zajęć: Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (edukacja wczesnoszkolna)
Uczestnicy: klasa 1
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Bożena Szydło

Zajęcia 7:

Nazwa zajęć: Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne (edukacja wczesnoszkolna)
Uczestnicy: klasa 1
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Bożena Szydło

Prowadzone są również następujące **zajęcia rozwijające**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć: Kółko teatralne
Uczestnicy: klasy 4, 5 i 6
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Anna Sygnarska

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć: Zajęcia wokalne
Uczestnicy: klasy 4, 5
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. co drugi tydzień
Osoba prowadząca: Beata Stepek

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć: Kółko polonistyczne
Uczestnicy: klasy 4, 5
Wymiar godzin na tydzień: 2 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Anna Sygnarska

Zajęcia 4:

Nazwa zajęć: Kółko języka angielskiego
Uczestnicy: klasa 4
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Dominika Aszklar

Zajęcia 5:

Nazwa zajęć: Kółko ekologiczne
Uczestnicy: klasa 6
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Danuta Patlewicz

Zajęcia 6:

Nazwa zajęć: Zajęcia artystyczne
Uczestnicy: klasa 5
Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo

Osoba prowadząca: Danuta Patlewicz

Zajęcia 7:

Nazwa zajęć: Zajęcia artystyczne

Uczestnicy: klasa 3

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo

Osoba prowadząca: Beata Stepek

Zajęcia 8:

Nazwa zajęć: Zajęcia artystyczne

Uczestnicy: klasa 2

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo

Osoba prowadząca: Bogumiła Stojak

Zajęcia 9:

Nazwa zajęć: Kółko historyczne

Uczestnicy: klasy 4, 5

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo

Osoba prowadząca: Małgorzata Kowalewska

Zajęcia 10:

Nazwa zajęć: Zajęcia sportowe

Uczestnicy: klasy 4,5, 6

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo

Osoba prowadząca: Łukasz Tłuściak

Zajęcia 11:

Nazwa zajęć: Kółko z języka angielskiego

Uczestnicy: klasa 5

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. co drugi tydzień

Osoba prowadząca: Ewa Rędownicz

Zajęcia 12:

Nazwa zajęć: Zajęcia z ruchu drogowego

Uczestnicy: klasa 4

Wymiar godzin na tydzień: 1 godz. tygodniowo
Osoba prowadząca: Kazimierz Belcik

4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych

Uzupełnieniem analizy jakości kształcenia są wyniki i rekomendacje z prowadzonych badań w Szkole badań ewaluacyjnych. Poniżej zestawiono podstawowe informacje dotyczące prowadzonej w Szkole ewaluacji zewnętrznej oraz wewnętrznej w ciągu ostatnich 3 lat.

1. Wyniki ewaluacji zewnętrznej:

✓ **data przeprowadzenia:** czerwiec 2015,

✓ **zakres:**

- 1) Szkoła realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów
- 2) Zarządzanie szkołą służy jej rozwojowi

✓ **instytucja, która przeprowadzała ewaluację:** Kuratorium Oświat w Rzeszowie

✓ **wnioski/uwagi/rekomendacje:**

Raport dowodzi, iż obydwa wymagania szkoła realizuje na poziomie wysokim (B). Rzetelna analiza wniosków nakazuje jednak nazwać te obszary pracy szkoły, które w najbliższym czasie należałoby doskonalić.

Rekomendacje do dalszej pracy - należy:

1. Uświadamić rodzicom, że mogą i powinni współdecydować o sprawach ważnych dla rozwoju uczniów i szkoły,
2. Zobowiązać Radę Rodziców do regularnego przekazywania informacji pozostałym rodzicom w sprawach ważnych decyzji podejmowanych z jej udziałem,
3. Zachęcać uczniów do zgłaszania własnych rozwiązań w zakresie zasad postępowania w szkole,
4. Rozpoznać przyczyny niezadowolenia uczniów (18%) ze sposobu prowadzenia zajęć lekcyjnych oraz ich oczekiwania w powyższej kwestii. Inspirować i motywować uczniów do współdecydowania o tematyce niektórych zajęć,
5. Zwiększyć udział nauczycieli w szkoleniach i kursach zewnętrznych, konferencjach i seminariach,
6. Zobligować nauczycieli do systematycznego modyfikowania planów pracy,
7. Wnioskować o unowocześnianie sprzętu komputerowego i audiowizualnego,
8. Wywierać większy nacisk na organ prowadzący w sprawie budowy sali gimnastycznej, zwiększyć częstotliwość wyjazdów na halę sportową,

9. Kontynuować działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska agresji, pomawiania i oszczerstwa,
10. Pielęgnować współpracę z partnerami szkoły.

2. Wyniki ewaluacji wewnętrznej:

- ✓ **data przeprowadzenia:** październik 2014 (1), czerwiec 2015 (2), 2015 (3),
- ✓ **zakres:**
  - 1) Poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią,
  - 2) Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
  - 3) Rodzice są partnerami szkoły,
- ✓ **osoby, które przeprowadzały ewaluację:**
  - 1) K. Opałka, K. Gajek, B. Mastej,
  - 2) M. Kowalewska, J. Jakiela, D. Patlewicz, J. Zator,
  - 3) E. Rędownicz, B. Stojak, K. Belcik, R. Kuffner,
- ✓ **wnioski/uwagi/rekomendacje:**
  - 1) Szkoła jest miejscem bezpiecznym dla uczniów. Sporadycznie zdarzają się zachowania agresywne typu przezywanie, wyśmiewanie i zaczepianie. Korytarz i szatnie uczniowie uważają za najmniej bezpieczne.
Rekomendacje:
    - Zwracać baczniejszą uwagę na znajdujących się w szatniach uczniów,
    - Piętnować wszelkie przejawy agresji słownej i fizycznej i przeciwdziałać im,
    - Dostosowywać tematykę lekcji wychowawczych do pojawiających się problemów w zakresie bezpieczeństwa,
    - Współpracować z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w środowisku lokalnym,
    - Podnosić poziom wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie bezpieczeństwa i postępowania w trudnych sytuacjach.
  - 2) Raport z ewaluacji wewnętrznej dowodzi, iż uczniowie nabywają umiejętności określone w podstawie programowej. Rodzice znają kryteria oceniania. Zajęcia w szkole są dostosowane do możliwości uczniów, a ich osiągnięcia są poddawane wnikliwej analizie. Uczniowie mają możliwość poprawiania ocen i uzyskują wsparcie od nauczycieli. Jednakże

wystawiane oceny nie zawsze są uzasadniane, a metody i formy pracy na lekcjach są mało różnorodne. Niewielu uczniów bierze udział w konkursach.

Rekomendacje - zaleca się:

- bieżące uzasadnianie każdej oceny tak ustnej jak i pisemnej,
- stosowanie ciekawych form i metod na lekcjach,
- motywowanie uczniów do udziału w różnego rodzaju konkursach, przedmiotowych i artystycznych,

3) Rodzice dostrzegają swoją rolę w życiu szkoły i współpracują z nią, a szkoła daje im możliwość wypowiedzenia się na temat ich oczekiwań dotyczących tejże współpracy. Rodzice dobrze oceniają jakość i częstotliwość organizowanych spotkań i twierdzą, że szkoła udziela wystarczającej pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Jednakże w opinii rodziców przepływ informacji dotyczących bieżącego funkcjonowania szkoły między organami przedstawicielskimi a resztą rodziców nie jest w pełni zadowalający. Rodzice nie doceniają uroczystości szkolnych i spotkań z ekspertami jako wartościowych form kontaktu ze szkołą.

Rekomendacje – należy:

- zachęcać rodziców do udziału w pracach użytecznych na rzecz szkoły,
- uświadamiać rodzicom, że mogą i powinni brać udział w tworzeniu programów wychowawczych,
- zobowiązać przedstawicieli trójek klasowych i Rady Rodziców do przekazywania informacji dotyczących życia szkoły pozostałym rodzicom,
- zasięgać opinii rodziców na temat bieżących spraw szkoły i ewentualnych problemów dydaktyczno – wychowawczych,
- zabiegać o aprobatę i wsparcie rodziców dla wszelkich przedsięwzięć szkoły.

4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcanie nauczycieli

Analizy zapotrzebowania nauczycieli na dodatkowe wsparcie dokonano w następujących obszarach:

- 1) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),

- 2) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych,
- 3) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- 4) przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie poszczególnych kompetencji wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się – 11, w tym 9 kobiet,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności pracy zespołowej – 9, w tym 7 kobiet,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów innowacyjności i przedsiębiorczości – 10, w tym 7 kobiet,
- ✓ w zakresie kształtowania właściwych postaw społecznych – 1 osoba, w tym 1 kobieta.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu?* Ankietowana nauczycielka wykazała zainteresowanie taką formą wsparcia poprzez uczestnictwo m.in. w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem kompetencji cyfrowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej?* Spośród 8 badanych 1 osoba wykazało brak zainteresowania. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie obsługi sprzętu i urządzeń – 10, w tym 8 kobiet,
- ✓ w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni – 6, w tym 5 kobiet,
- ✓ w zakresie wykorzystania TIK w nauczaniu przedmiotu(ów) – 5, w tym 4 kobiety,

- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności samodzielnego uczenia się z wykorzystaniem TIK – 1 osoba, w tym 1 kobieta.

Ad. 4) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynosi odpowiednio:

- ✓ praca z uczniem młodszym – 1 osoba,
- ✓ praca z uczniem starszym – 1 osoba,
- ✓ praca z uczniem zdolnym – 1 osoba,
- ✓ praca z uczniem z upośledzeniem – 1 osoba.

4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne

Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie przeprowadzona została w następujących obszarach¹²:

- 1) zajęcia wyrównawcze,
- 2) zajęcia rozwijające.

Zbadano również zainteresowanie rodziców uczniów realizacją dodatkowego wsparcia w powyższych obszarach, jak również w obszarze:

- 3) nabywania przekrojowych kompetencji społecznych.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci nadrobić zaległości?* Spośród 30 badanych 9 osób wykazało brak zainteresowania uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach wyrównawczych w ramach poszczególnych przedmiotów zaprezentowano w tabeli 15.

Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	9	3	12
2.	język angielski	8	2	10

¹² Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów klas IV i V w roku szkolnym 2015/2016

3.	przyroda	6	0	6
4.	informatyka	1	1	2
5.	język polski	6	1	7
6.	historia	4	0	4

Źródło: Opracowanie własne

Odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku nadrobić zaległości?* Spośród 38 badanych 3 osoby wykazały brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach wyrównawczych zaprezentowano w tabeli 16.

Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba
1.	matematyka	28
2.	język angielski	30
3.	przyroda	9
4.	informatyka	7
5.	język polski	9
6.	historia	7

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć wyrównawczych poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 35 (100,00%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 30 badanych osób 21 wykazało zainteresowanie uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	8	1	9
2.	język angielski	7	0	7
3.	Informatyka-Internet	2	3	5
4.	Informatyka-programowanie	2	2	4
5.	szachy	5	2	7
6.	eksperymenty przyrodnicze	4	3	7
6.	gry symulacyjne	2	2	4

Źródło: Opracowanie własne

Także i w tym przypadku, odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 38 badanych 1 osoba wykazało brak zainteresowania uczestnictwem dzieckai w tego rodzaju zajęciach. Odsetek rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 18.

Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba
1.	matematyka	24
2.	język angielski	33
3.	Informatyka-Internet	7
4.	Informatyka-programowanie	9
5.	szachy	6
6.	eksperymenty przyrodnicze	25
7.	gry symulacyjne	4

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć rozwijających poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 3 (97,30%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o dwa pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dla rodziców: *Czy chciał(a) Pan(i), aby Pan(i) dziecko poznać swoje mocne i słabe strony oraz własne predyspozycje zawodowe poprzez doradztwo i warsztaty?* oraz *Czy deklaruje Pan(i), że będzie Pan(i) wspierać Szkołę*

w procesie rekrutacji i realizacji zajęć poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w doradztwie i warsztatach?

Spośród wszystkich badanych rodziców, pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie udzieliło 35 (92,11%). Natomiast odpowiedzi pozytywnej na ostatnie z pytań udzieliło 35 osób, tj. 100,00% rodziców, którzy pozytywnie odpowiedzieli na poprzednie pytanie.

4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na wskazanie kluczowych problemów, z jakimi boryka się Szkoła. Należą do nich:

- niski poziom kompetencji kluczowych u uczniów i uczennic,
- niski poziom wyników nauczania w szczególności z matematyki, języka angielskiego i przyrody,
- niezadowalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania metody eksperymentu,
- niezadowalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK,
- niedoposażone pracownie/przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu,
- niski zakres wsparcia uczniów zdolnych
- niski poziom kreatywności uczniów.

Przyczyn wskazanych wyżej problemów należy upatrywać w:

- niedostosowaniu programów i mało skutecznych metodach nauczania,
- niezadowalającym poziomie wykorzystania narzędzi TIK przez nauczycieli,
- braku nowoczesnych pomocy dydaktycznych,
- braku dostatecznej motywacji do uczenia się i brak perspektyw zatrudnienia w przyszłości (uczniowie powielają schematy rodziców),
- niewystarczającej liczbie zajęć dodatkowych, w tym kół zainteresowań oferowanych przez Szkołę ze względu na skoncentrowanie się na uczniach i uczennicach mających trudności w nauce,
- niskim zakresie stosowania urozmaiconych form i metod pracy z uczniami, niski stopień wpływu na rozbudzenie ciekawości poznawczej uczniów,
- niezadowalającym poziomie i efektywności współpracy ze szkołami podstawowymi na terenie gminy w obszarach problemowych.

Celem wyrównania poziomu edukacyjnego uczniów i uczennic należy w pierwszej kolejności wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy zależne od problemów związanych

z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej jak i braków edukacyjnych. Szczególnie istotna wydaje się w tym obszarze realizacja zajęć wyrównawczych z matematyki oraz języka angielskiego począwszy od I etapu edukacyjnego (np. od klasy II) przy jednoczesnym zakupie niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych. Oferta zajęć wyrównawczych powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć wyrównawczych.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji i podjęcia zatrudnienia. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, twórczego rozwiązywania problemów, wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce, celem podniesienia kompetencji uczniów z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych oraz językowych. Zasadne wydawać się może w tym celu jest również wprowadzenie zajęć technologicznych do Szkoły, w szczególności nauki podstaw programowania (i to począwszy od I etapu edukacyjnego). Oferta zajęć rozwijających powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć rozwijających. W przypadku realizacji zajęć w ramach kół naukowych i/lub innych zajęć rozwijających niezbędne jest doposażenie uczniów i uczennice oraz szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do ich realizacji. Szczegółowa lista pomocy dydaktycznych dla szkoły a także dla uczniów powinna obejmować m.in. książki, zbiory zadań, materiały piśmiennicze, drobne pomoce dydaktyczne (np. lupy, szachy, itp.), pen – drive niezbędne do prawidłowej oraz efektywnej realizacji procesu dydaktycznego.

Kluczowa jest również forma prowadzenia zajęć – powinny mieć one charakter praktyczny; uczeń powinien tworzyć własne modele, konstrukcje, projekty a także wykonywać doświadczenia oraz eksperymenty. Stąd też należy wykorzystać różne metody dydaktyczne, zarówno w trakcie zajęć realizowanych w ramach podstawy programowej jak i zajęć pozalekcyjnych. W szczególności należy zwrócić uwagę na kształcenie uczniów z wykorzystaniem metody eksperymentu, gier i zabaw dydaktycznych, metod pracy w grupie, przy szerokim wykorzystaniu TIK. W tym miejscu należy zwrócić uwagę uczniów i uczennic na kwestie związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem w sieci.

Zajęcia powinny być realizowane zarówno w formie tradycyjnej, jak również w innych formach, np. w formie projektów edukacyjnych, warsztatów weekendowych, obozów naukowych, wyjazdów edukacyjnych. Powinny zostać uzupełnione, w miarę możliwości, konkursami, pokazami, itp.

Wsparcia wymagają uczniowie i uczennice ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi

uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Wsparcie powinno objąć w minimalnym wymiarze:

Klasa 1:

- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne w formie standardowych zajęć; $0 \text{ DZ} + 2 \text{ CH} = 2$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci - wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego oraz ucznia z niepełnosprawnością,
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki w formie standardowych zajęć; $3 \text{ DZ} + 6 \text{ CH} = 9$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci
- zajęcia logopedyczne w formie indywidualizacji; $1 \text{ DZ} + 3 \text{ CH} = 4$; 1godzina/tydzień na dziecko - wsparcie będzie skierowane do ucznia młodszego oraz ucznia z niepełnosprawnością

Klasa 2:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki w formie standardowych zajęć; $4 \text{ DZ} + 0 \text{ CH} = 4$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci

Klasa 3:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki w formie standardowych zajęć; $2 \text{ DZ} + 4 \text{ CH} = 6$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci

Klasa 4:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki w formie standardowych zajęć; $1 \text{ DZ} + 2 \text{ CH} = 3$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci
- zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego w formie standardowych zajęć; $0 \text{ DZ} + 3 \text{ CH} = 3$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci

Klasa 5:

- zajęcia wyrównawcze z matematyki w formie standardowych zajęć; $1 \text{ DZ} + 3 \text{ CH} = 4$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci
- zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego w formie standardowych zajęć; $0 \text{ DZ} + 2 \text{ CH} = 2$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci

Klasa 6:

- zajęcia wyrównawcze z matematyki w formie standardowych zajęć; $1 \text{ DZ} + 3 \text{ CH} = 4$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci
- zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego w formie standardowych zajęć; $0 \text{ DZ} + 2 \text{ CH} = 2$; 1godzina/tydzień na wszystkie dzieci

Rekomendowane powyżej wsparcie dla uczniów i uczennic powinno iść w parze z rozwojem dydaktycznym kadry, w szczególności w „nowych” obszarach, w których Szkoła będzie chciała wspierać uczniów i uczennice. Wskazane jest zatem doksztalcenie nauczycieli w następujących obszarach:

- ✓ wykorzystanie narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć przedmiotowych,
- ✓ kształcenie właściwych postaw wśród uczniów i uczennic dotyczących: pracy w grupie, kreatywności oraz innowacyjności,
- ✓ nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczycielka przyrody),
- ✓ praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Zakres wsparcia dla nauczycieli powinien być zbieżny ze zdiagnozowanymi problemami, brakami, lukami kompetencyjnymi oraz potrzebami Szkoły w tym zakresie.

Wsparcie dla nauczycieli nie powinno ograniczyć się jedynie do realizacji szkoleń/warsztatów. Celowym wydaje się podjęcie działań zmierzających do stworzenia tematycznych sieci współpracy i samokształcenia, które objęłyby nauczycieli szkół podstawowych funkcjonujących w najbliższym środowisku gminnym, którzy w swojej pracy napotykają na podobne problemy. Współpraca taka da możliwość wspólnego rozwiązania problemów, dzielenia się doświadczeniem, przekazania i pozyskania gotowych rozwiązań, wspólnego przygotowania, wdrożenia i ewaluacji rozwiązań i materiałów dydaktycznych.

Wspólna realizacja działań edukacyjnych będzie także korzystna z punktu widzenia rozwoju uczniów, gdyż stworzy im możliwość uczestnictwa we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, pozytywnej rywalizacji oraz twórczego rozwiązywania problemów.

Dodatkowym atutem powyższego rozwiązania będzie możliwość uzyskania jak najwyższej jakości wsparcia oraz osiągnięcia jak najwyższej efektywności wydatkowanych środków.

Spis tabel

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu	10
Tabela 2. Zestawienie sprzętu zakupionego przez Szkołę w ciągu ostatnich 5 lat	12
Tabela 3. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej.....	14
Tabela 4. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK.....	16
Tabela 5. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów....	17
Tabela 6. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK	18
Tabela 7. Zapotrzebowanie na oprogramowanie	19
Tabela 8. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.....	21
Tabela 9. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic oraz osobno wynik dla osób niepełnosprawnych klas VI w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015	22
Tabela 10. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015	23
Tabela 11. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2014/2015	24
Tabela 12. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2014/2015 (w tym roku szkolnym nie było uczniów niepełnosprawnych)	25
Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody	33
Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej... ..	34
Tabela 15. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych	42
Tabela 16. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych	43
Tabela 17. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających	44
Tabela 18. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających	44

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali ...	5
Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego.....	5
Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego.....	9
Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają.....	10
Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	28
Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	29
Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli .	30
Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć	31
Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego.....	31
Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera.....	32
Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	33